

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobce: A. N.**, nar. „X“, státní příslušnost Ukrajina, t. č. bytem „X“, proti **žalovanému: M i n i s t e r s t v o v n i t r a**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, ul. Nad Štolou č. p. 3, poštovní schránka 21/OAM, PSČ 170 34, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2017, č. j. OAM-653/ZA-ZA14-K01-PD1-2014,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, ze dne 5. 5. 2017, č. j. OAM-653/ZA-ZA14-K01-PD1-2014, jímž bylo ve věci žádosti žalobce o prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany na území České republiky rozhodnuto tak, že se žalobci podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), doplňková ochrana neprodlužuje.

Žalobce v žalobě uvedl, že žalobou napadené rozhodnutí považuje za nezákonné z důvodu, že žalovaný nesprávně zjistil skutkový stav věci, postupoval v rozporu s ust. § 53a odst. 1 zákona o azylu, ve smyslu ust. § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), pečlivě nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo a nesprávně posoudil jeho žádost o prodloužení doplňkové ochrany. K nesprávně zjištěnému skutkovému stavu žalobce doplnil, že žalovaný nevzal v potaz jím

uváděné důkazy a v žalobou napadeném rozhodnutí se s nimi uspokojivě nevypořádal.

Jedním z důvodů podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany totiž byly obavy žalobce z reálné újmy, která by mu v případě návratu na Ukrajinu hrozila v případě jeho účasti v ukrajinské armádě. Žalobce připomněl, že v důsledku konfliktu na východě Ukrajiny došlo ke změně zákona, který upravuje základní vojenskou službu, a to tak, že nyní by ji musel podstoupit i žalobce, ačkoliv byl dle původní verze zákona vyňat. K tomu žalobce doplnil, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí podotkl, že základní vojenská služba se nevykonává ve válečných zónách, nicméně okamžikem vstupu do vojenské služby by byl žalobce povinen pod hrozbou trestu uposlechnout veškeré příkazy, tedy i ty týkající se účasti bojích na východě země. Žalobce připustil, že zákon upravuje možnost omluvy z vojenské služby z náboženských důvodů, přesto je mu známo několik osob, které i přes tuto skutečnost musely vojenskou službu podstoupit v plném rozsahu. V této souvislosti žalobce odkázal na článek dostupný na: www.hrw.org/world-report/2017/country-chapters/ukraine, podle něhož je konflikt na východě Ukrajiny stále živý. Žalobce dále uvedl, že před opuštěním země původu byl zaměstnavateli žalobce doručen jeho povolávací rozkaz, kterého neuposlechl, v důsledku čehož mu hrozí trest odnětí svobody ve výměře dvou až pěti let. V této souvislosti žalobce ještě podotkl, že jako nositel doplňkové ochrany byl českou republikou chráněn před situací v jeho rodné zemi, a proto ani příslušným orgánům nemohl nahlásit místo svého skutečného pobytu. Pro tuto skutečnost by žalobce mohl být rovněž trestně stíhán.

Žalobce dále namítal, že v případě jeho návratu na Ukrajinu mu hrozí v Záporožské oblasti nebezpečí z důvodu jeho etnického původu. Žalobce má ukrajinské občanství, ale oba jeho rodiče jsou ruské národnosti. Argumentaci žalovaného, že obavy z pronásledování z důvodu etnické příslušnosti v původním řízení neuvedl a že se v předešlém řízení se označil za osobu ukrajinské národnosti hovořící ukrajinsky a rusky, čímž by se ho případné útoky neměly týkat, považuje za zjednodušenou a nepřesnou. Žalobce upřesnil, že ukrajinsky nehovoří, tento jazyk nikdy nepoužíval a ani se jej neučil. Žalobce připustil, že v předchozím správním řízení obavy z etnické příslušnosti neuvedl, neboť si neuvědomoval důležitost takových obav, a také proto, že situace na Ukrajině se v této oblasti značně zhoršila. K tomu žalobce doplnil, že správní orgán není v řízení o prodloužení doplňkové ochrany vázán tím, co bylo uvedeno v původním řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Žalobce poukázal na to, že v poslední době se na Ukrajině zdvihá vlna nacionalismu, protiruských nálad a silné tzv. rusofobie. V této souvislosti žalobce odkázal na článek „*Rusofobie začíná být ukrajinskou vládní politikou – zástupce stálého člena Ruské Federace za OBSE*“ ze dne 18. 5. 2017, který je dostupný na: rusvesna.su/news/1495133508. Ohledně diskriminace ruské menšiny odkázal na článek „*Rusofobie na Ukrajině: Nerozumím psi mluvě*“ ze dne 17. 1. 2017, který je dostupný na politros.com/politic/27662. Dále odkázal na článek „*Kyjev zablokoval ruské sociální síť, Porošenak viní z cenzury*“ ze dne 18. 5. 2017, který je dostupný na: zpravy.idnes.cz/rusko-ukrajina-socialni-site-djp, k čemuž doplnil, že ruské menšině je na Ukrajině znemožněna komunikace s jejich příbuznými z Ruska. Žalobce dále podotkl, že na Ukrajině vznikají různá hnutí, která podporují potlačování lidských práv. V této souvislosti žalobce odkázal na článek „*Nevím za co, ale nenávidím Rusy: rusofobie na Ukrajině – výdělečný byznys*“ ze dne 28. 2. 2017, který je v ruském jazyce dostupný na: nahnews.org/987337-ne-znayu-za-cto-no-nenavizhu-russkih-rusofobiya-na-ukraine-pribylnyi-biznes, jehož překlad, stejně jako předchozí články, přiložil

k žalobě, a dále podotkl, že v ukrajinské armádě by byl v důsledku svého etnického původu terčem šikany, případně proti svému přesvědčení nucen bojovat proti Rusům, tedy osobám stejného původu, jako je on sám.

Vedle toho žalobce podotkl, že v Záporožské oblasti, ze které pochází, nedochází k bezprostředním bojům, přesto je v této oblasti bezpečnost situace nezměněná od doby, kdy mu byla v roce 2015 udělena doplňková ochrana. Žalobce v této souvislosti poukázal na skutečnost, že osoby vracející se z válečného konfliktu do Záporožské oblasti často trpí fyzickými a psychickými poruchami, přičemž na celé Ukrajině je nedostatek zařízení, která by jim mohla pomoci, a tyto osoby jsou tak nebezpečné sobě i svému okolí.

Žalobce v žalobě dále podotkl, že se již značně integroval mezi českou společnost, učí se českému jazyku, absolvoval zde svářečský rekvalifikační kurz a je také jako svářeč zaměstnán u společnosti TMW v „X“. Na území České republiky pobývá se svou nezletilou dcerou a manželkou, kterým byla také udělena doplňková ochrana.

Žalobce opakovaně poukázal na skutečnost, že v případě návratu do země původu u něho existuje vysoké riziko, že bude vystaven jednání neslučitelným s jeho lidskými právy zejména z důvodu etnické příslušnosti, a zároveň hrozí, že bude trestně stíhán a odsouzen k trestu odnětí svobody. Žalobce závěrem vyjádřil přesvědčení, že žalovaný v jeho případě pochybil, neboť nepostupoval v souladu s ust. § 3 ve spojení s ust. § 50 odst. 4 správního řádu, a z uvedených důvodů proto navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí a popírá její oprávněnost, neboť námitky žalobce neprokazují, že žalovaný porušil některé ustanovení správního řádu nebo zákona o pobytu cizinců. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu a dále uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu celého správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, které považuje za zcela dostatečné a aktuální.

Žalovaný připomněl, že žalobce žil před vycestováním z Ukrajiny v Záporožské oblasti (městě „X“), kde však žádný ozbrojený konflikt ve smyslu zákona o azylu ani v měsíci srpnu 2017 neprobíhá. Ozbrojený konflikt je zakonzervován v Doněcké a Luhaňské oblasti a jeho rozšíření není pravděpodobné, neboť politickou sílu na Ukrajině převzala proreformní, prozápadní vláda. Žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce v původním řízení uvedl, že je ukrajinské národnosti, hovoří rusky a ukrajinsky, a proto může žít v rámci rozsáhlého území Ukrajiny i na jiném místě. K současnému popření těchto faktů v podané žalobě žalovaný uvedl, že je účelové. Žalovaný doplnil, že žalobci byla udělena doplňková ochrana v roce 2015, neboť v této době hrozilo rozšíření ozbrojeného konfliktu i do Záporožské oblasti. Podle žalovaného musel být žalobce srozuměn s tím, že tato ochrana může za konkrétních okolností po uplynutí stanovené doby skončit, k čemuž neprodloužením doplňkové ochrany došlo.

Žalovaný dále poukázal na skutečnost, že se v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně zabýval výkonem vojenské služby na Ukrajině a nenastoupením k výkonu této služby, přičemž za nepodložené spekulace považuje případné trestní stíhání osoby žalobce, k čemuž doplnil, že případný uložený trest nelze považovat za pronásledování ze strany státní moci. Žalovaný k tomu rovněž podotkl, že žalobce před vycestováním ani povolán nebyl

a vojenská správa o jeho osobu v této souvislosti neprojevovala zájem. V této souvislosti žalovaný odkázal na Informaci Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045-LPTP, v níž je uvedeno, že vojáci mohou sloužit v zóně bojových operací pouze dobrovolně a že nepřevzetí povolávání není kvalifikováno jako trestný čin. Nadto žalovaný doplnil, že od roku 2014 je na Ukrajině zaveden institut alternativní služby, která je vykonávána v nemocnicích, čehož může případně žalobce také využít. Žalovaný se nedomnívá, že by žalobce v průběhu správního řízení jakkoliv zkrátit na jeho právech, a trvá na tom, že žalobce nesplňuje podmínky pro prodloužení doplňkové ochrany. S ohledem na uvedené proto žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

V následně učiněné replice k vyjádření žalovaného k žalobě žalobce uvedl, že žalovaný ve svém vyjádření zrekapituloval průběh správního řízení a konstatoval, že jedním z důvodů žádosti o prodloužení doplňkové ochrany jsou jeho obavy z reálné újmy, která by mu v případě návratu do země původu hrozila z důvodu jeho etnického původu, avšak nijak se tímto tvrzením ve svém vyjádření nezabýval. Žalobce podotkl, že se závěry žalovaného ohledně zlepšení bezpečnostní situace nesouhlasí, neboť v posledních letech došlo ke zhoršení bezpečnosti situace v oblasti útoků z důvodu národnosti a etnicity. Žalobce poukázal na to, že otázka nebezpečí útoků z důvodu příslušnosti k jiné etnické skupině byla řešena v řízení o udělení mezinárodní ochrany v roce 2014, přičemž několik let staré správní řízení nemůže odpovídat současné situaci. Žalobce netvrdil, že byl na Ukrajině z uvedeného důvodu pronásledován, ale tvrdil, že její aktuální obava z pronásledování je důvodná. Žalobce objasnil, že je ruské národnosti, stejně jako jeho rodiče. Svá tvrzení doložil kopií rodného listu, čímž zároveň vyvrátil pochybnosti o účelovosti svého tvrzení. Pokud někdy dříve uvedl, že je on sám nebo někdo z rodiny ukrajinské národnosti, myslel tím, že celý život pobývali na Ukrajině, a do vypuknutí ozbrojeného konfliktu, který podnítil národnostní nenávisť, se nikdo z obyvatel Ukrajiny rozlišením na ukrajinskou a ruskou národnost nezabýval.

Žalobce v replice rovněž zopakoval, že povolávací rozkaz mu byl doručován prostřednictvím zaměstnavatele, avšak převzetí nepodepsal, neboť by nemohl ze země původu ani vycestovat. Z obavy, že jemu a jeho rodině bude odchod ze země původu znemožněn, nikomu o svém úmyslu neřekli, a proto se známi domnívají, že jsou v Rusku. Žalobce popírá vyjádření žalovaného o tom, že o jeho osobu nejevily ukrajinské orgány zájem, neboť i jeho tchýně dlouhodobě žijící na území České republiky jimi byla kontaktována. Žalobce se proto domnívá, že jeho obava z výkonu trestu za vyhýbání se vojenské povinnosti je reálná. Žalobce dále podotkl, že momentálně se nemají s rodinou ani kam vrátit a nebudou zabezpečeni ani po ekonomické stránce, neboť opustil s rodinou Ukrajinu narychlo, nestihl podat ve svém zaměstnání – v elektrárně v „X“ – na Ukrajině výpověď, byl by tak jimi již považován za nedůvěryhodného, v důsledku čehož by jej už nezaměstnali. Jiné zaměstnání by žalobce nesehnal, neboť v elektrárně je zaměstnána většina obyvatel města. Žalobce dále uvedl, že nemá vojenskou knížku, kterou ani nikdy nedostal, nicméně zaměstnavateli by ji musel předložit, takže by byl nucen ji aktualizovat, čímž by se vystavil riziku trestního postihu a výkonu trestu odnětí svobody. V případě, že by byl žalobce nucen opustit území České republiky bez manželky a dcery, považoval by to za narušení jejich práva na soukromý a rodinný život, který je zaručen čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech a základních svobodách.

Soud ve věci rozhodoval bez nařízení jednání ve smyslu ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalobce s tímto postupem

výslovně souhlasil, a žalovaný s tímto postupem vyjádřil konkludentní souhlas, když ve lhůtě stanovené za tímto účelem soudem neuvedl, že na projednání věci trvá.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. a ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu postoupeného žalovaným soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Rozhodnutím ze dne 12. 3. 2015, č. j. OAM-653/ZA-ZA14-K08-2014, ev. č. „X“, byla žalobci podle ust. § 14a zákona o azylu udělena ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na dobu 24 měsíců doplňková ochrana, a zároveň bylo rozhodnuto o tom, že se žalobci podle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu mezinárodní ochrana neuděluje.

Dne 31. 1. 2017 podal žalobce žádost o prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany na území České republiky. V žádosti uvedl, že žádá o prodloužení doplňkové ochrany z důvodu trvající špatné bezpečnostní situace panující na Ukrajině, neboť pochází ze Záporožské oblasti, která sousedí s Doněckou oblastí, v níž dochází k ozbrojeným střetům mezi jednotlivými separaistickými skupinami a vládními silami. Uzavíraná příměří jsou vždy provizorní a krátkého trvání. V důsledku konfliktu dochází ke zvyšování počtu vnitřně přesídlených osob. V bojích je používána těžká technika i raketové střely, které mohou přivodit smrt či zranění i civilistům. Zároveň žalobce vyloučil možnost, že by si mohl zajistit v jiné části Ukrajiny dlouhodobější bydlení, neboť všichni jeho příbuzní, kteří by mu mohli pomoci, žijí v Záporožské oblasti. Pouze matka jeho ženy žije v České republice. Žalobce připomněl, že, přestože má ukrajinské občanství, pochází z ruské rodiny. Vzhledem ke svému původu by to v ukrajinské armádě neměl snadné, a navíc by byl nucen bojovat proti svým krajanům. Žalobce ve své žádosti odkázal na zprávu Amnesty International 2015/2016, v níž je uvedeno, že boje pokračují, dochází k porušování křehkých příměří a rovněž jsou v ní zmíněny válečné zločiny, kterých se dopouštějí obě strany. Žalobce dále odkázal na články a zprávy dostupné na:

www.amnesty.org/en/countries/europe-and-central-asia/ukraine/report-ukraine/;

www.hrw.org/world-report/2016/country-chapters/ukraine;

[zpravy.idnes.cz/ukrajina-znasilneni-sexualni-nasili-](http://zpravy.idnes.cz/ukrajina-znasilneni-sexualni-nasili-dvs/zahranicni.aspx?c=A160106_191403_zahranicni_aha)

dvs/zahranicni.aspx?c=A160106_191403_zahranicni_aha;

www.osce.org/ukraine-smm/295386 a www.osce.org/cio/294751.

V rámci pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 10. 3. 2017, který se na žádost žalobce provedl za přítomnosti tlumočníka v jazyce ruském, žalobce dále doplnil, že návrat na Ukrajinu odmítá, neboť se obává, že bude povolán do armády a ve válce

přijde o život. Obává se také o osud své dcerky, kvůli níž je nyní v České republice. Ve městě „X“ pořád zůstávají silniční kontrolní stanoviště, která jsou provozována ukrajinskou armádou. Podle informací, které mu sdělil jeho kamarád, je situace taková, že mladí lidé jsou na těchto stanovištích kontrolováni, a pokud se zjistí, že neabsolvovali vojenskou službu v rámci ATO na východě Ukrajiny, jsou posláni na vojenský komisariát. I mladíkům, kteří mají zdravotní potíže, je vystavovaná vojenská knížka a jsou posláni do zóny ATO. V návratu na Ukrajinu mu brání i to, že tam v podstatě není důstojná práce, která by mu umožnila uživit rodinu. Povoláním je svářeč, ale pracoval jako pracovník bezpečnosti agentury v obchodě, za což pobíral velmi nízký plat. V České republice se mu dostalo pomoci, absolvoval kurzy svářečů a může v České republice tedy povolání svářeče řádně vykonávat. Na Ukrajině v „X“ žije jeho matka, babička a nevlastní otec. Se všemi je v kontaktu. Z informací od matky ví, že lidé jsou bez práce nebo jsou špatně placeni. Žádné pozitivní zprávy od ní nemá. Na Ukrajině nevlastní žádný majetek. K tomu na dotaz správního orgánu objasnil, že byt, v němž na Ukrajině žili, patří jeho matce, on jej v budoucnu může zdědit. V případě návratu na Ukrajinu by v tomto bytě mohl s rodinou opět žít. V případě návratu do vlasti by na Ukrajině nezůstal. Opětovně by se pokusil požádat o pomoc Českou republiku či by odjel jinam, kde by požádal o azyl nebo jinou pomoc. Jeho zdravotní stav je dobrý, žádného specialistu nenavštěvuje. V České republice žije matka jeho manželky. Nevlastní zde žádný majetek. Dále uvedl, že je se životem v České republice spokojený, pracuje ve skladišti v „X“. Po složení zkoušky může také pracovat v „X“ nebo v „X“. Fakticky tedy bydlí v „X“ a manželka s dcerkou bydlí v „X“. Závěrem žalobce uvedl, že nechce uvést další skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v úvahu, nechce nic doložit na podporu svých tvrzení a nevyužil svého práva ohledně zpětného přetlumočení otázek a odpovědí.

Matka manželky žalobce, která byla pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 10. 3. 2017 přítomna jako obecný zmocněnec žalobce, k obsahu pohovoru uvedla, že nechce, aby její děti, tedy i zeť, válčili. Situace na Ukrajině nevypadá dobře. Její zeť obdržel již tři povolání do armády. Nyní udělal svářečské zkoušky, v České republice by mohl žít normální život. Na Ukrajině sice mají, kde bydlet, ale je tam válka. Dále uvedla, že sama žije v České republice 9 let a chce, aby zde žalobce s rodinou zůstali a její dcera dostudovala. Českou republiku si vybrali, protože zde ona sama žije. Závěrem doplnila, že žalobce prodělal operaci slepého střeva.

Ze spisového materiálu rovněž vyplynulo, že si žalovaný před rozhodnutím ve věci obstaral spisové materiály z předchozího řízení, tj. k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, Zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2016 ze dne 3. 3. 2017, Informaci Ministerstva vnitra Velké Británie z ledna 2016, Výroční zprávu Human Rights Watch 2017, Výroční zprávu Freedom House Svoboda ve světě 2017 – Ukrajina, Výroční zprávu Amnesty International 2017, Zprávu Světové zdravotnické organizace a Evropského střediska pro sledování zdravotnických systémů a politik 2015, Zprávu ČTK „Ukrajinská ekonomika výrazně oživila, uvedl šéf statistiků“ ze dne 8. 2. 2017 a dále pak byly vyžádány informace od Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 6. 2016, č. j. 103518/2016-LPTP, ze dne 25. 7. 2016, č. j. 107283/2016-LPTP a ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045-LPTP, Informaci OAMP o politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině, vojenské službě a vnitřním přesídlení osob.

Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany

zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Dle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Dle ust. § 53a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se uděluje na dobu, po kterou osobě požívající doplňkové ochrany hrozí vážná újma (§ 14a), nejméně však na 1 rok; na stejnou dobu se uděluje doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny. Osobě požívající doplňkové ochrany je povolen pobyt na území po dobu stanovenou v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany.

Dle ust. 53a odst. 4 zákona o azylu osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.

Soud se nejprve zabýval námitkou, jež má dle žalobce spočívat zejména ve skutečnosti, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav.

Jak vyplynulo z žalovaným předloženého správního spisu a žalobou napadeného rozhodnutí, žalovaný v rámci své úvahy vycházel zejména z informací poskytnutých žalobcem jednak v samotné žádosti o udělení azylu, a jednak z protokolu o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Žalovaný dále vycházel ze spisového materiálu k žádosti o udělení mezinárodní ochrany evidované pod č. j. OAM-653/ZA-ZA14/2014. Z uvedených listin vyplynulo, že žalobce o prodloužení doplňkové ochrany žádá zejména z důvodu, že se obává zaslání povolávacího rozkazu z vojenského komisariátu, nástupu do armády a povolání do bojové zóny. Dále o prodloužení doplňkové ochrany žádá z ekonomických důvodů. Žalovaný si jako podklad svého rozhodnutí vyžádal Zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2016 ze dne 3. 3. 2017, Informaci Ministerstva vnitra Velké Británie z ledna 2016, Výroční zprávu Human Rights Watch 2017, Výroční zprávu Freedom House Svoboda ve světě 2017 – Ukrajina, Výroční zprávu Amnesty International 2017, Zprávu Světové zdravotnické organizace a Evropského střediska pro sledování zdravotnických systémů a politik 2015, Zprávu ČTK

„Ukrajinská ekonomika výrazně oživila, uvedl šéf statistiků“ ze dne 8. 2. 2017 a dále pak byly vyžádány informace od Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 6. 2016, č. j. 103518/2016-LPTP, ze dne 25. 7. 2016, č. j. 107283/2016-LPTP a ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045-LPTP, Informaci OAMP o politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině, vojenské službě a vnitřním přesídlení osob.

Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005 – 58, který je dostupný na www.nssoud.cz, *„řízení o udělení azylu je totiž specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr.“* V napadeném rozhodnutí se žalovaný zabýval jednotlivými předpoklady udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu, řádně se vypořádal s články a zprávami, na které odkazoval ve své žádosti o prodloužení doplňkové ochrany žalobce, a postupně dospěl k závěru, že uvedené podmínky doplňkové ochrany žalobce nesplňuje, neboť situace na Ukrajině se změnila a v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce ani netvrdil, že by mu hrozilo pronásledování z důvodu národnostní nesnášenlivosti či že by z tohoto pronásledování měl odůvodněné obavy.

Soud v rámci posuzování této námitky neposuzoval, zda v případě žalobce neexistují některé relevantní důvody pro prodloužení doplňkové ochrany, neboť podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 Azs 8/2005 – 49, který je dostupný na www.nssoud.cz, *„určuje rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí správní orgán a podle ust. § 34 odst. 5 správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.“* Zjištěný skutkový stav je však nutno posoudit jako dostatečný, neboť žalovaný si obstaral dostatek podkladů pro rozhodnutí, přihlédl k podkladům doložených žalobcem, důkazy vyhodnotil a v napadeném rozhodnutí podrobně rozvedl, z jakých důvodů žalobci prodloužení doplňkové ochrany nepřiznal, jakož i z jakých podkladů při své úvaze vycházel. Soud hodnotí zjištěný skutkový stav za dostatečný a z uvedeného důvodu považuje žalobcem vznesenou námitku za nedůvodnou.

Soud předestírá, že ačkoli smyslem doplňkové ochrany je poskytnout žadateli ochranu, není tím myšlena ochrana před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu. Doplňková ochrana jako právní institut je jednou z forem mezinárodní ochrany, nicméně nelze jej považovat za univerzální nástroj sloužící k poskytování ochrany před bezprávním postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí doplňkové ochrany jsou zákonem poměrně úzce vymezeny a pokrývají pouze určitou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou uznávána nejen v mezinárodním, ale i vnitrostátním kontextu. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 – 46, dostupný na www.nssoud.cz).

Pro aplikaci ust. § 14a zákona o azylu je třeba zkoumat, zda žalobce splňuje zákonem stanovená kritéria. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62 (dostupný na www.nssoud.cz), je k udělení doplňkové ochrany potřeba kumulativně splnit následující podmínky: *„Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu; (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba);*

(3) vážné újmy; (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu; a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule.“ Žalovaný se při posuzování žádosti zaměřil především na třetí podmínku, tj. zda žalobkyním hrozí v případě návratu na Ukrajinu vážná újma ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

Soud uvádí, že v daném případě žalovaný nepochybil, pokud v případě žalobce dovodil, že u něj již pominuly podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu. Je tomu tak proto, že žalobce neuvedl a ani v rámci správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že žalobci na základě těchto skutečností hrozí v případě jejich návratu na Ukrajinu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, přičemž dle názoru soudu žalovaný zcela správně v tomto směru uzavřel s poukazem na dostupné zprávy o Ukrajině, které jsou součástí správního spisu, že tomu tak v případě žalobce rozhodně není a soud se s tímto jeho závěrem ztotožnil.

K bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce, soud uvádí, že probíhající tamní ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista byl již z pouhé přítomnosti na území Ukrajiny, zejména v oblastech sousedících s Doněckem a Luhanskem, konkrétně na území Záporožské oblasti, vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nicméně pokud se v daném městě žalobce necítí bezpečně nebo se domnívá, že je v něm nedostatek pracovních příležitostí, nic mu nebrání přestěhovat se do jiné klidnější části země. Z obsahu přiložených zpráv, jež jsou součástí správního spisu, totiž vyplývá, že v zemi původu žalobce jsou oblasti, které jsou pod stálou kontrolou centrální ukrajinské vlády, kde je bezpečnostní situace až na dílčí události konstantní. Tyto informace vyplývají z Informace OAMP, kterou si mj. správní orgán vyžádal, jako podklad pro své rozhodnutí.

Z informace Ministerstva vnitra ze dne 25. 7. 2016, č. j. 107283/2016-LPTP, vyplývá, že na Ukrajině je možno vyhledat pomoc v případě poškození trestnou činností či porušováním práv a svobod a je možné i reálně podat stížnost na postup příslušníků policejních orgánů a jiných orgánů státní moci. Ani z dalších zpráv, které si správní orgán vyžádal před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí, nevyplyvá, že by rusky hovořící obyvatelé Ukrajiny byli ve smyslu zákona o azylu pronásledováni nebo diskriminováni. Tuto argumentaci žalobce tak soud neshledal jako relevantní důvod k udělení prodloužení doplňkové ochrany. Za podstatné soud považuje i skutečnost, že v předchozím správním řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce obavy z pronásledování z národnostních důvodů neuvedl. Navíc nelze přehlédnout, že tyto důvody se podřazují pod ust. § 12 zákona o azylu a nikoliv pod doplňkovou ochranu, tedy ust. § 14a zákona o azylu, která je v předmětné věci projednávána.

Žalobce uváděl, že v případě, že by byl vrácen do své vlasti, mohl by být povolán k výkonu vojenské služby a nasazen do bojů, případně by mu hrozil trest odnětí svobody za vyhýbání se vojenské službě. Soud považuje za podstatné, že žalobce sám netvrdil, že by mu ve výkonu vojenské služby bránila skutečnost zakládající relevantní pronásledování (např. náboženské důvody), ale omezil se pouze na tvrzení, že nechce bojovat ve válce. Soud nepochybně, že v případě vyhýbání se nástupu vojenské služby hrozí takové osobě

na Ukrajině trest odnětí svobody, ostatně v hlavě XI. zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákona, jsou upraveny skutkové podstaty trestných činů proti branné povinnosti, které jsou trestné v České republice, avšak sám žalobce ostatně uvedl do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, že dosud nevykonal ani základní vojenskou službu, neboť byl původně od absolvování této povinnosti osvobozen, a povolávací rozkaz mu byl doručován prostřednictvím zaměstnavatele, ale on převzetí nepodepsal, aby mohl ze země původu vycestovat a nebyl na hranicích zadržen. Povolávací rozkaz mu tak nebyl dosud doručen. Žalobce se tedy dosud trestného činu vyhýbání se nástupu vojenské služby, za který by mu po návratu do země původu hrozil trest odnětí svobody, nedopustil. K této problematice se již několikrát vyjádřil Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 Azs 8/2005 – 49, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že: *„Je-li vojenská služba v zemi původu žadatele o udělení azylu povinná a za její nenastoupení hrozí přiměřený trestní postih, není pouhá snaha vyhnout se nastoupení této vojenské služby důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, byť je odůvodněna obavou z trestního stíhání a trestu.“*, přičemž zdejší soud neshledal důvod, proč by se měl v daném případě od judikatury Nejvyššího správního soudu odchýlit a považuje tak předmětnou námitku žalobce za nedůvodnou.

Ohledně ekonomické situace v zemi původu žalobce soud vycházel z bohaté judikatury Nejvyššího správního soudu, zejména z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 – 72, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že *„...skutečnosti, které stěžovatel v průběhu celého řízení uváděl, tj. ekonomické potíže, nejsou důvodem hodným zvláštního zřetele tak, jak je má na mysli citované ustanovení zákona o azylu.“* K argumentaci žalobce nedostatkem pracovních příležitostí v místě jeho pobytu na Ukrajině, soud poznamenává, že skutečně existuje možnost pracovat v České republice, na což však primárně pamatuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to na základě uděleného pracovního víza, a nikoliv zákon o azylu.

K případné legalizaci pobytu žalobce na území České republiky soud považuje za potřebné zdůraznit, že výčet důvodů pro udělení azylu, tedy i doplňkové ochrany a jejího případného prodloužení, je taxativní. Právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky obsahuje zákon o pobytu cizinců, v platném znění, jehož institutů může žalobce využít. Již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003, který je dostupný na www.nssoud.cz, dovodil, že poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení k pobytu na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců. Rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 – 55, dostupný na www.nssoud.cz, bylo judikováno, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu na území České republiky, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, tj. např. zákon o pobytu cizinců.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným, neboť žalovaný vycházel především z vlastní výpovědi žalobce. Soud má za to, že skutkový stav lze mít za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu, přičemž neshledal, že by žalovaný porušil ve smyslu ust. § 50 odst. 4 správního řádu své povinnosti tím, že by překročil zásadu volného hodnocení důkazů. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného

ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, a proto soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad I. zamítl.

Současně s tím v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly a navíc je ani nepožadoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 29. září 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
I. T.